

Predmet: KSC-BC-2020-06
Specijalizovani tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: sudija za prethodni postupak
sudija Nikola Giju

Sekretar: dr Fidelma Donlon

Podnosilac: specijalizovani tužilac

Datum: 13. novembar 2020.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Izjašnjenje tužilaštva za potrebe prve statusne konferencije

Specijalizovani tužilac

Džek Smit

Branilac Hašima Tačija

Dejvid Huper

Branilac Kadrija Veseljija

Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija

Dejvid Jang

Branilac Jakupa Krasnićija

Venkatesvari Alagendra

I. UVOD

1. U skladu s nalogom o statusnoj konferenciji,¹ Specijalizovano tužilaštvo ovim podnosi pismeno izjašnjenje o tačkama dnevnog reda na koje je ukazao sudija za prethodni postupak² i povezanim pitanjima.³

2. Određene informacije koje se iznose nužno su privremenog karaktera u ovom trenutku. Međutim, Specijalizovano tužilaštvo predviđa da će do 31. maja 2021. biti u mogućnosti da dostavi potpun spisak svedoka i dokaznih predmeta, kao i da završi obelodanjivanje povezanog materijala prema pravilu 102(1)(b),⁴ osim ukoliko je predmet zaštitnih mera, pod uslovom da se prethodni postupak privodi kraju i da će ubrzo potom biti zakazan početak suđenja.

II. ARGUMENTI

A. OPŠTA PITANJA

3. Veći broj istražnih radnji još uvek je u toku u ovom predmetu, uključujući istražne radnje koje su se mogle preduzeti tek nakon što je predmet postao javan. U zavisnosti od ishoda tih radnji, postoji mogućnost da će se izvoditi dodatni dokazi. Više koraka u tom postupku zavisi od saradnje ili pomoći spoljnih strana ili na drugi

---

¹ Nalog kojim se određuju datum statusne konferencije i rokovi za podnošenje izjašnjenja, KSC-BC-2020-06/F00074, 11. novembar 2020, javno (u daljem tekstu: nalog o statusnoj konferenciji).

² Prilog 1 nalogu kojim se određuju datum statusne konferencije i rokovi za podnošenje izjašnjenja, KSC-BC-2020-06/F00074/A01, 11. novembar 2020, javno (u daljem tekstu: prilog 1).

³ Nalog o statusnoj konferenciji, KSC-BC-2020-06/F00074, stav 21(b).

⁴ Pravilnik o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova, KSC-BD-03/Rev3/2020, 2. jun 2020. (u daljem tekstu: Pravilnik). Svako pozivanje u tekstu na pravilo ili pravila odnosi se na ovaj Pravilnik, osim ukoliko nije drugačije navedeno.

način uključuje faktore koji nisu pod neposrednom kontrolom Specijalizovanog tužilaštva. Uprkos tome, Specijalizovano tužilaštvo ne očekuje da će se to odraziti na ekspeditivno vođenje postupka i radi na tome da sve bitne preostale istražne radnje budu okončane u fazi prethodnog postupka.

4. Specijalizovano tužilaštvo namerava da predoči dokumentarne dokaze, uključujući, na primer, izveštaje, fotografije i dokumente OVK iz tog vremena poput naređenja, propisa i/ili drugih publikacija. Detaljniji, premda preliminarni, prikaz dokaza dat je u produžetku, u odeljcima B i C.

5. Osim toga, Specijalizovano tužilaštvo se pozvalo na 153 svedoka za potrebe potvrđene optužnice i namerava da se pozove na većinu njih i na suđenju. Specijalizovano tužilaštvo predviđa da će spisku svedoka na suđenju dodati još oko 50 svedoka, mada njihov konačan broj može varirati, između ostalog u zavisnosti od ishoda preostalih istražnih radnji.

B. PRAVILO 102(1)(A): PROPATNI MATERIJAL UZ OPTUŽNICU

6. U tabeli A su izložene, u meri u kojoj je to moguće, informacije koje je tražio sudija za prethodni postupak u vezi sa sadržajem materijala prema pravilu 102(1)(a):

Tabela A. Materijal prema pravilu 102(1)(a)

Ukupan broj predmeta	1.842 (uključujući prevode)
Ukupan broj stranica	43.108 (uključujući prevode)
Ukupan broj sati/minuta audiovizuelnog materijala	20 sati, 17 minuta i 30 sekundi
Broj izjava svedoka	103

Broj izjava dobijenih od optuženih	37 predmeta ⁵ (engleski i albanski)
Broj delimičnih transkripata (nisu uključeni transkripti razgovora sa optuženima) ⁶	1.253
Broj izveštaja	83
Broj audiovizuelnih snimaka	17
Broj fotografija	6
Broj fizičkih predmeta	0
Broj ostalih dokumenata ⁷	343

7. Na osnovu pravila 102(1)(a), Specijalizovano tužilaštvo je dužno da obelodani propratni materijal uz optužnicu u roku od 30 dana od prvog pristupanja optuženih sudu. Imajući u vidu opseg optužnice i obim propratnog materijala,⁸ Specijalizovano tužilaštvo će u ovom slučaju u potpunosti iskoristiti rok na koji ima pravo. Ukoliko bude u mogućnosti da to učini, Specijalizovano tužilaštvo će obelodaniti materijal i pre isteka propisanog roka. Međutim, tužilaštvo u ovom trenutku misli da to neće biti moguće ni za koji deo materijala (bez obzira na to da li je potrebno da se rediguje ili ne).

8. Veći broj redakcija je potreban kako za materijal prema pravilu 102(1)(a), tako i za detaljni prikaz koji se dostavlja po pravilu 86(3)(b). Te redakcije se moraju izvršiti

---

⁵ Transkripti razgovora koje je obavilo Specijalizovano tužilaštvo podeljeni su u delove i svaki od tih delova je učitao kao zasebna celina.

⁶ Transkripti razgovora koje je obavilo Specijalizovano tužilaštvo podeljeni su u delove i svaki od tih delova je učitao kao zasebna celina.

⁷ Tu se, na primer, nalaze knjige, izjave za javnost ili političke deklaracije OVK, izveštaji, vojna naređenja.

⁸ Materijal prema pravilu 102(1)(a) iz predmeta *Mustafa* sastoji se od 1.248 stranica. U poređenju sa stranicama iz tabele A, materijal obelodanjen u ovom predmetu prema pravilu 102(1)(a) je 34 puta obimniji.

pažljivo i dosledno kako bi imale smisla. Pored režima redigovanja predloženog dole,⁹ Specijalizovano tužilaštvo će podneti zahtev za izricanje zaštitnih mera za određene žrtve i svedoke navedene u materijalu prema pravilu 102(1)(a). Zahtev će biti podnet u roku od nedelju dana nakon prvog pristupanja optuženih sudu, shodno ranijem nalogu sudije za prethodni postupak.

9. U toku je prevođenje propratnog materijala uz optužnicu (uključujući izjave svedoka i transkripte razgovora sa njima) na albanski jezik i ti prevodi će biti završeni i obelodanjeni u propisanom roku od 30 dana.

C. PRAVILO 102(1)(B): DODATNI MATERIJAL KOJI ĆE SE KORISTITI NA SUĐENJU

10. Pored materijala prema pravilu 102(1)(a), Specijalizovano tužilaštvo namerava da obelodani dodatni materijal prema pravilu 102(1)(b). Specijalizovano tužilaštvo očekuje da će moći da obelodani taj dodatni materijal prema pravilu 102(1)(b) do 31. maja 2021, odnosno najkasnije 30 dana pre početka izvođenja dokaza specijalizovanog tužioca (osim ukoliko je materijal predmet odobrenih zaštitnih mera).

11. Očekuje se da će dodatni materijal prema pravilu 102(1)(b) obuhvatiti izjave/svedočenja još oko 50 svedoka.¹⁰ Transkribovanje i prevođenje izjava svedoka koje Specijalizovano tužilaštvo namerava da izvede da daju iskaz nastaviće se nakon što najpre bude preveden sav preostali materijal prema pravilu 102(1)(a). To je naporan i dugotrajan proces koji iziskuje pažljivu proveru i reviziju.

12. Kad je reč o dokumentarnim dokazima, Specijalizovano tužilaštvo na suđenju namerava da predoči oko 1.500 dokaza. Ta preliminarna procena će se možda promeniti u zavisnosti, između ostalog, od relevantnosti nedavno zaplenjenih

---

⁹ Odeljak 2, I.

¹⁰ Vidi stav 4 gore. Konačan broj svedoka (uključujući odluku da li će se izvoditi veštaci) zavisi od ishoda malog broja preostalih istražnih radnji.

predmeta (čija je obrada i pregled u toku) i ishoda daljih istražnih radnji. U dokazima će se verovatno naći predmeti koje su svedoci dostavili prilikom ispitivanja, fotografije, izveštaji, dokumenti iz tog vremena i video snimci.

13. Potrebno je izvršiti redigovanje materijala za predstojeće obelodanjivanje prema pravilu 102(1)(b). Kad je reč o dodatnim svedocima koji će biti izvedeni da daju iskaz, a kako bi se omogućile tekuće procene, Specijalizovano tužilaštvo predviđa da će u februaru 2021. biti u mogućnosti da podnese drugi zahtev za zaštitne mere.

14. Premda Specijalizovano tužilaštvo namerava da materijal iz pravila 102(1)(b) dostavlja u partijama kako on bude pristizao i bio spreman za obelodanjivanje i imajući u vidu potrebu da se on efikasno pregleda pre obelodanjivanja, tužilaštvo ne može u ovom trenutku da se obaveže da će ranije obelodaniti bilo koji deo tog materijala (na primer, materijal koji ne treba da se rediguje).

D. PRAVILO 102(3): DOKAZI BITNI ZA PRIPREMU ODBRANE KOJI SU PRIBAVLJENI OD OPTUŽENOG ILI SU MU PRIPADALI

15. Specijalizovano tužilaštvo predviđa da će odbrani dostaviti detaljno obaveštenje o dokazima koji su bitni za odbranu, shodno članu 21(6)¹¹ i pravilu 102(3), do 30. aprila 2021. kada se očekuje da će identifikovanje materijala iz pravila 102(1)(b) biti pri kraju. U predmetima iz obaveštenja prema pravilu 102(3) biće navedene sve eventualne preostale informacije koje su potencijalno bitne za odbranu nakon što su

---

¹¹ Zakon br.05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu, 3. avgust 2015. (u daljem tekstu: Zakon). Svako pozivanje u tekstu na član ili članove odnosi se na članove Zakona, osim ukoliko nije drugačije navedeno.

obelodanjeni svi predmeti koji će se predočiti na suđenju¹² i oni koji su potencijalno oslobađajući.¹³

16. Na obim materijala iz pravila 102(3) će nužno uticati broj svedoka i dokaza koje tužilaštvo namerava da izvede na suđenju i on će u velikoj meri od njih zavisiti. Stoga u ovom trenutku nije moguće tačno proceniti njihov broj. Uprkos tome, na osnovu dosadašnjeg pregleda, Specijalizovano tužilaštvo predviđa da će biti skoro 100.000 predmeta iz pravila 102(3). Očekuje se da će značajan deo tog materijala morati da se rediguje.

E. PRAVILO 103: OSLOBAĐAJUĆI DOKAZI

17. Preko 1.000 potencijalno oslobađajućih predmeta biće obelodanjeno najkasnije kad bude obelodanjen i propratni materijal uz optužnicu. Specijalizovano tužilaštvo će nastaviti da pregleda i, nakon eventualnog redigovanja, odmah po dospeću obelodanjuje sav materijal iz pravila 103 koji ima u svom posedu, pod nadzorom ili o kome ima konkretna saznanja.

18. Kad je reč o potencijalno oslobađajućim predmetima iz javnog domena, Žalbeno veće MKSJ/MKSR-a je zaključilo da je tužilaštvo oslobođeno obaveze da ih obelodanjuje ako je poznato da relevantan oslobađajući dokaz postoji i ako je dokaz dostupan licu koje savesno postupa.¹⁴ To je razumno ograničenje obaveze obelodanjivanja koju ima Specijalizovano tužilaštvo na osnovu pravila 103 budući da je određeni javni materijal, poput oslobađajuće presude MKSJ-a navedenom učesniku

---

¹² Pravilo 102(1)(b).

¹³ Pravilo 103.

¹⁴ MKSJ, *Tužilac protiv Brale*, IT-95-17-A, Decision on Motions For Access to *Ex Parte* Portions of the Record on Appeal and for Disclosure of Mitigating Material, stav 30; MKSR, *Niyitegeka v. The Prosecutor*, ICTR-96-44-R, Decision on Request for Review, 30. jun 2006, stav 51.

u UZP-u u ovom predmetu, dobro poznat optuženima i njihovim braniocima.¹⁵ Specijalizovano tužilaštvo traži da se takva ograničenja primenjuju i u ovom predmetu.

F. PRAVILO 107: ZAŠTIĆENI MATERIJAL

19. Specijalizovano tužilaštvo aktivno traži preostala odobrenja iz pravila 107 za sav materijal koji je potencijalno relevantan za ovaj predmet. Tokom više od 18 meseci, Specijalizovano tužilaštvo neprekidno i energično radi na pribavljanju tih odobrenja i obaveštava relevantne ustanove o postojećim i očekivanim rokovima u predmetu.

20. U ovom trenutku se ne očekuje da će dobijanje tih odobrenja odraziti na poštovanje definisanih rokova. Međutim, Specijalizovano tužilaštvo će odmah obavestiti sudiju za prethodni postupak ukoliko dođe do promena u tom smislu.

G. PREVOD DOKUMENATA I DOKAZA

21. Specijalizovano tužilaštvo će se postarati da se dokazi, uključujući izjave svedoka, obelodane na engleskom, radnom jeziku postupka. Specijalizovano tužilaštvo će dostaviti albansku verziju izjava svih svedoka koje želi da izvede da daju iskaz na suđenju¹⁶ i namerava, u najvećoj meri u kojoj je to moguće, da dostavi prevode u istim rokovima koji su određeni za obelodanjivanje materijala na engleskom jeziku.

22. Regulativom o radu Specijalizovanih veća Kosova jasno je predviđeno da se prevashodno odbrana i Sekretarijat dogovaraju oko organizovanja dodatnih prevoda na albanski jezik za potrebe optuženog. Optuženi ima pravo na besplatnu pomoć

---

¹⁵ MKSJ, *Tužilac protiv Fatmira Ljimaja i ostalih*. Na primer, bez tog ograničenja, Specijalizovano tužilaštvo bi moralo da "obelodani" presudu MKSJ u predmetu *Haradinaj i ostali*, između ostalih, svedoku koji je svedočio u tom predmetu (Jakup KRASNIĆI) i bivšem glavnom braniocu g. HARADINAJA (Ben EMERSON, glavni branilac g. VESELJIJA).

¹⁶ Pravilo 102(1).

prevodioca¹⁷ i Sekretarijat treba da se stara za organizaciju usmenog i pismenog prevođenja u skladu sa Pravilnikom ili nalogom panela.¹⁸ Dodeljeni branilac može da podnosi Sekretarijatu zahteve za pismeni i usmeni prevod, kao i za verifikaciju prevoda.¹⁹ Ukoliko je optuženom slabog imovinskog stanja potreban dodatni prevod, troškovi pismenog i usmenog prevođenja su posebno obuhvaćeni troškovima pravne pomoći branioca.²⁰

H. POSTUPAK OBELODANJIVANJA DOKAZA

23. U skladu s pravilom 109(c), u meri u kojoj je to izvodljivo, strane u postupku treba da klasifikuju obelodanjene informacije prema osnovnim krivičnim delima, kontekstualnim obeležjima krivičnih dela, ponašanju optuženog ili, u odgovarajućim slučajevima, dokazima koje će izvesti specijalizovani tužilac. Taj uslov je ispunjen u predmetu *Mustafa* korišćenjem detaljne tabele za obelodanjivanje.²¹ Dana 12. novembra 2020, Specijalizovano tužilaštvo je odbrani svakog optuženog podnelo predlog u kojem je preuzet format sličan onom iz predmeta *Mustafa*. U skladu sa postupkom u predmetu *Mustafa*, Specijalizovano tužilaštvo je takođe predložilo da se tabela dostavi nakon (eventualnog) podnošenja pretpretresnih podnesaka budući da bi se analiza potrebna za izradu tabele temeljila na tim podnescima.²² U trenutku podnošenja ovog podneska, još uvek su u toku razgovori između strana u postupku

---

¹⁷ Član 21(4)(g).

¹⁸ Pravilo 8(4).

¹⁹ Odeljak 2 Uputstva Sekretarijata za podnošenje zahteva za pismeno i usmeno prevođenje i zahteva za verifikaciju, KSC-BD-14, 30. maj 2019; odeljak 5 Uputstva za korišćenje usluga pismenog i usmenog prevođenja, KSC-BD-13, 15. maj 2019.

²⁰ Član 14 Pravilnika o pravnoj pomoći, KSC-BD-25, 3. septembar 2020.

²¹ Vidi prilog 1 zajedničkog podneska u vezi sa klasifikacionom tabelom prema pravilu 109(c), KSC-BC-2020-05/F00045/A01, *usvojen* u odluci po zahtevu specijalizovanog tužioca za ponovno razmatranje ili odobrenje ulaganja žalbe, KSC-BC-2020-05/F00046, 5. novembar 2020.

²² U skladu s predlogom Specijalizovanog tužilaštva, pregled sadržaja svakog paketa obelodanjenog materijala odmah će biti na raspolaganju u trenutku obelodanjivanja u vidu osnovne klasifikacije dostupne preko *Legal Work Flow*-a, shodno klasifikaciji informacija iz pravila 109(c).

o tome kako da se obezbedi da bilo koji predlog na odgovarajući način odrazi konkretne okolnosti ovog predmeta i zadovolji potrebe strana u postupku, a da se pritom uzmu u obzir njihova ograničenja u resursima.

I. REŽIM REDIGOVANJA

24. Specijalizovano tužilaštvo traži da sudija za prethodni postupak usvoji režim redigovanja primenjen u predmetu *Mustafa*.²³ Na osnovu tog režima, strane u postupku mogu da rediguju informacije u materijalu koji su u obavezi da obelodane shodno članu 21(6) Zakona i pravilima 102-104 prema skupu unapred odobrenih kategorija.

25. Oslanjajući se na sakupljeno iskustvo i praksu drugih sudova,²⁴ a u skladu s merodavnim pravnom regulativom,²⁵ predloženim režimom će se poboljšati efikasnost postupka, naročito ekspeditivnost postupka obelodanjivanja, a istovremeno osigurati da se postupak odvija uz puno poštovanje prava optuženih i vođenje računa o zaštiti svedoka, žrtava i drugih lica koja su izložena opasnosti usled aktivnosti na sudu. Takvim režimom redigovanja se takođe jača sposobnost sudskih panela u svim fazama postupka da uspešno i delotvorno vrše nadzor nad procesom obelodanjivanja, kako nalažu Zakon i Pravilnik. Konkretno, na osnovu režima redigovanja koji je ranije usvojio sudija za prethodni postupak predviđeno je da sud donosi odluku u pogledu svake sporne redakcije.

---

²³ Okvirna odluka o obelodanjivanju, KSC-BC-2020-05/F00034, stavovi 73-89.

²⁴ Vidi npr. Međunarodni krivični sud (u daljem tekstu: MKS), Chambers Practice Manual (decembar 2019), str. 31-34; MKS, *Prosecutor v. Yekatom*, ICC-01/14-01/18-64-Red, javna redigovana verzija "Decision on Disclosure and Related Matters", 23. januar 2019, stavovi 23-26. Vidi takođe MKS, Chambers Practice Manual (maj 2017) str. 3 (gde se ističe da priručnik, uključujući režim redigovanja, počiva na najboljim rešenjima na osnovu "iskustava i stručnosti sudija iz svih sudskih postupaka") i str. 28-30 (gde se govori o režimu redigovanja).

²⁵ Vidi članove 21(6) i 35(2)(f) i pravila 80, 106, 108 i 111 (gde se navode izuzeća od obaveze obelodanjivanja, uključujući zaštitu ugroženih lica i sprečavanje nanošenja štete istragama).

26. Uz jedan izuzetak,²⁶ nema potrebe da se menja režim redigovanja iz predmeta *Mustafa* i zapravo bi bilo kakva promena bila kontraproduktivna. U očekivanju odluke o režimu redigovanja u ovom predmetu, Specijalizovano tužilaštvo priprema materijal za obelodanjivanje, uključujući obavljanje privremenog redigovanja u skladu sa kategorijama koje je usvojio ovaj sudija u predmetu *Mustafa*. Bilo kakve promene u tim kategorijama (uključujući eventualne izmene brojeva) u ovom predmetu mogle bi da dovedu do značajnog kašnjenja jer bi Specijalizovano tužilaštvo moralo da se vraća na prethodno pripremljene dokumente i vrši izmene.

Broj reči u originalu: 2,521

/potpis na originalu/

Džek Smit,
specijalizovani tužilac

Petak, 13. novembar 2020.
U Hagu, Holandija

---

²⁶ Da bi se izbeglo da se isti materijal nepotrebno obelodanjuje više puta, od strane koja vrši obelodanjivanje ne treba zahtevati da obelodani materijal koji sadrži nestandardnu kategoriju redigovanja "E" u isto vreme kad podnosi zahtev da se odobri dato redigovanje, već treba da joj se dozvoli da sačeka donošenje relevantne odluke, osim ukoliko bi se time ugrozio rok za obelodanjivanje (*contra*. okvirna odluka o obelodanjivanju, KSC-BC-2020-05/F00034, stav 88)